

ABONAMENTUL :

un an 70 Lei = 140 Cor.

6 luni 36 Lei = 72 Cor.

3 luni 18 Lei = 36 Cor.

Prețul unui număr e de

25 bani sau 50 fil.

Preț abonament p. oraș și in-

terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinji numărul 1 a.INSERTIUNILE
se primesc la administrație
și se taxează după tarifi.
MANUSCRIPTELE NU SE
ÎNAPŢOIAZĂ.

Memoriul adresat Conferinței de guvernul român.

Odată cu refuzul de a semna pacea Austria delegația română dela Paris a pus pe biroul conferinței de pace următoarele întămpinări ale guvernului român:

România a venit la Conferința de pace conștiința de a-și fi îndeplinit cu prisosătoririle luate către puterile aliatale. Rețut român, stat căruia, dela întemeierea nimeni nu-i putea contesta independența și încetat de a fi un factor de ordine și de împăcaciune în sud-estul Europei, când în August 1914 puterile centrale cerut ajutor. El a refuzat să participe acțiunea lor de agresiune. În urmă România încheie cu guvernul rusec, el în de acord cu aliații din Occident, o înțelegere ce prepară cooperarea cu aliații și îi asigură în schimbul neutralității dreptul de a ocupa când ea ar găsi de cuviință ținuturile din Austro-Ungaria locuite de români și cari, afară de Banat, au fost ocupate de armata română în cursul anilor 19. Drept consecință a acestei înțelegeri, când aliații au atacat Constantinopolul, guvernul român cu toate protestările și cererile Germanilor a oprit din proprie bunăvoință și fără vre-o îndatorire, trecere de muniții a puterilor centrale. În August 1916 când aliații au insistat asupra utilității concursului militar din partea României, aceasta s'a angajat la o cooperare militară cu aceștia.

În schimb, aliații asigurau drepturile României și asupra Bănătuului întreg, până la Prut. Prezența Rusiei ca parte contractantă înlătură în acel moment posibilitatea ca se recunoaște drepturile României asupra fruntării Nistrului și asupra Basarabiei. Spre a se executa acest tratat, cu bună neputință în care aliații s'au aflat de a îndeplini, întrucât îi privea, condițiunile de pace prevăzute în războiul României, ei au avut loc operațiunile armatelor, în urmă au atras pe frontul lor mai multe soldați și au scos din luptă peste 300,000 soldați. Inamicii României au făcut să piară peste 300,000 soldați adecă aproape 3/20 din proporția totală a țării. România pierdut deasemenea din cauza mizeriei și a morții mai mult de 3/10 din populațiunea totală. Pe lângă aceasta ea a avut să suferă o ocupațiune grea ce i-a devastat o parte din teritoriu și a secătuit cu desăvârșire cealaltă parte. Totuși România nu încetat lupta decât după pacea dela Brest-Litovsk și defectiunea Ucrainei când imposibilitatea de a continua sfârșirea ei militară fusese recunoscută de către reprezentanții puterilor aliatale și al Statelor-Unite la Paris. Prin declarația scrisă din Decembrie 1917, România, părăsită și prădată, a trebuit să se supună condițiunilor impuse de puterile aliatale la București. Ea nu mai avea de îndeplinit pentru a face din ea un stat cu puțină cooperare ei militară cu aliații decât de a-și păstra armata.

România aproape în întregime încălțată, a reușit să împiedece ca trupele să fie ocupate și prin atitudinea ei, 8 divizii de armată inamică au trebuit să rămâie încă în teritoriul Regatului. Regele refuză de a înțelegere să iscălească tratatul din București care astfel n'a avut niciodată ființă legală.

Guvernele aliatale au fost prevenite de condițiunile României și când aliații au socotit

că schimbările situațiunii strategice din Orient, făceau iarăși cu puțință acțiunea armatei române, aceasta a reîntrat în acțiune în ziua însăși stabilită de către comandamentul aliat.

În pregătirea hotărârilor conferinței nu s'au ținut seamă nici de sacrificiile făcute de România, nici de convențiunea făcută de ea cu puterile aliatale. România sigură de dreptul ei național și încrezătoare în tratatul din 1916 și în actul solemn de unire dela Alba-Iulia, a văzut că nu se respectă integritatea teritorială a Bănătuului, care a fost împărțit în trei părți cu granițe arbitrare și artificiale, isvor inevitabil de conflicte în dauna unor interese economice și politice de prima ordine.

Stabilirea arbitrară a granițelor spre Ungaria.

Deaceia în ceea ce privește granița fixată de puteri între România și Ungaria nu s'au luat în considerațiune nici stipulațiunile tratatului din 1916, nici actul unirei, iar linia convențională stabilită fără cooperare cu reprezentanții români nu ține seama nici de condițiunile economice locale, nici de condițiunile de securitate necesare căii ferate care se întinde dealungul acestei fruntării. Această graniță străbate Mureșul și desparte gurile lui de tot cursul râului ce constituie cea mai însemnată cale de comunicație fluvială din tot centrul Regatului. Pe această linie de hotar, marile puteri ceruseră României să-și retragă armata fără a fi procedat mai întâi la desarmarea trupelor bolșevice ungare. O atare hotărâre era contrară însăși intereselor de ordine și de stabilitate în această parte a Europei centrale.

Ea expunea dominațiunii bolșevice ținuturile și orașele pe care ocupațiunea României le scăpase de urgență și încuraja și întărea focarul de anarhie dela Budapesta care amenința să se lătească în tot centrul Europei. Acum, în urmă, marile puteri au fost puse în măsură a constata că numai prin ocuparea Budapestei se poate pacifica Europa centrală. Acțiunea României în Ungaria, acest nou serviciu adus de România cauzei păcii și ordinii, ar fi trebuit să constituie pentru ea un nou titlu în fața conferinței pentru a-i asigura din partea acestora dreptele revendicări ce-i fuseseră recunoscute de tratatul din 1916.

(3 șire cenzurat)

Armata română a voit să stabilească și să consolideze, în Ungaria, pe baze democratice o stare de lucruri, care să chezăsuiească în același timp ordinea și pacea în centrul Europei, și raporturi de amicitie pe noile granițe.

(8 șire cenzurat)

Pe temeiul unui astfel de armistițiu constituit, voește consiliul să privească situația României în Ungaria și tot pe baza stipulațiunilor acestui armistițiu contestă armatei române dreptul de a-și însuși materialul de război și de cale ferată, luate dela inamic și de care acesta s'a servit pentru a o ataca. Deasemenea se caută să se împiedice România să-și redobândească pe cale de rechiziție o ne-

însemnată parte din instrumentele și din materialul agricol și industrial de care în timpul ocupațiunii puterile centrale au despoiat-o cu totul și din care o mare parte fuseră date tocmai Ungariei. Cu toate acestea rechizițiunile cerute de comandamentul român nu trebuiau să atingă o treime din disponibilități, așa încât să se respecte nevoile populațiunii și să nu se oprească în loc viața economică a țării. Aceasta atitudine a consiliului față de România nu trebuie să ne facă a uita că aliații au putut sub regimul aceluiași armistițiu din Noemvrie 1918 și fără să aibă motivul unor noi ciocniri cu armata ungară, să golească ținuturile ocupate de ele, nu numai fără vre-o opoziție din partea marilor puteri, dar chiar cu concursul efectiv al unora din reprezentanții lor. Ce e drept aceste teritorii după aceea trebuiau să revie unui aliat, României, iar nu să fie înapoiate inamicului.

Chestiunea Basarabiei.

In fine consiliul suprem a menționat în condițiunile puse amiralului Colceag și părțile românești din Basarabia, ceea ce îngăduie celor răuvoitori să încerce a răspândi șovonuri că ar exista părți românești cari ar putea fi contestate României, în aceasta provincie unită în întregime cu regatul, prin voința populațiunii sale, ca o dreaptă și firească reparațiune a actului de răpire făcut în 1812 de autocrația rusească. Formula astfel întrebuințată de consiliul suprem precum și întârzierea pentru a da o formă definitivă hotărârii lui, aduce acestei provincii cele mai grave pagube, și trezește speranțe printre agitatorii bolșevici și alții, amenințând opera de ordine și de pace pe care România a săvârșit-o din fericire în Basarabia pe când toate ținuturile de peste Nistru sunt încă prada celei mai groaznice anarhii.

Atitudinea Conferinței față de România.

Articolul din proiectul de tratat cu Austria cu privire la drepturile minorităților, la transit și la comerț, prevede în forma lui o obligațiune ce s'ar putea cu greu admite chiar față de un vrășmaș învins și departe de a îndulci efectele proiectului de tratat pe care marile puteri voesc să-l impuie României conține considerente jignitoare la independența acestui stat și guvernul român nu poate lua cunoștință fără a protesta.

În 1916, Franța, Marea Britanie și Italia, recunoșteau României dreptul de a participa la negociațiunile de pace cu inamicii, pe un picior de perfectă egalitate cu ele. Iată textul articolului 6:

România se va bucura de aceleași drepturi ca și aliații în tot ce privește preliminările și negociațiunile de pace precum și în ce privește discuția chestiunilor cari vor fi supuse hotărârilor conferinței de pace.

În 1919 aceleași puteri prin tratatul pe care îl negociază cu Austria iau hotărârea, ca România să se oblige a primi tot ceea ce ele, în înțelegere cu America, vor socoti de cuviință să impună privitor la drepturile minorităților, la transit și la comerț. Contradițiunea dintre cele două tratamente, de înainte și după război, este prea mare pentru ca guvernul român să poată pierde nă-

dejdea de a vedea recunoscându-se dreptatea cauzei sale.

Discuțiunea asupra independenței României.

Guvernul român nu poate să conceapă ca acțiunea sa politică și militară alături de aliați și în urma cererii acestora să îngăduiască a se repune în discuție independența noastră de 40 de ani, după semnarea tratatului de la Berlin o recunoscuseră în mod formal și definitiv. De altminteri atari stipulațiuni prin rezultatele lor practice nu adaugă nimic drepturilor legitime ale minorităților, pe cari România le-a asigurat în chipul cel mai larg și cel mai echitabil.

România a recunoscut drepturile minorităților.

Delegațiunea României în notele ei din 27 și 31 Mai 1919 s'a declarat gata să înscrie în proiectul de tratat la art. 5, part. 3, sect. 4, textul următor: România acordă tuturor minorităților de limbă și religie cari locuiesc în centrul noilor sale granițe, drepturi egale cu cele de care se bucură cetățenii români, precum și de a primi în genere toate dispozițiunile pe cari toate statele făcând parte din liga națiunilor le-ar admite pe propriul lor teritoriu.

Guvernul român speră că un simțământ de amicitie în chip firesc impus de atâta sânge vărsat împreună și că un simțământ de dreptate dictat de principiile ce trebuie să domine opera conferinței, vor face să se respecte neatârarea unui stat liber și vor împiedeca să se constituie în dauna lui un ferment de neîncetate agitațiuni pe care intervenții vrăjmase nu se vor feri de a le desvolta și care vor amenința securitatea politică și dezvoltarea economică a României.

Chestiunea Bănatului.

Ne-recunoscându-se integritatea Bănatului hotărâtă de tratat, România se vede lipsită de granițele ce garantau liniștea ei teritorială și fireasca ei dezvoltare economică. Pe când ostilitățile au încetat în restul Europei de mai bine de 7 luni România se găsește în război cu vecinii ei bolșevici, ruși și unguri și populațiunile neromânești din țările române sunt într-o neîncetată agitațiune prin nesiguranța soartei ce o așteaptă.

O situație care nu corespunde drepturilor României.

Această stare de lucruri nu corespunde nici cu drepturile recunoscute României prin tratatul de alianță de la 1916 ale cărui clauze n'au fost respectate, nici cu condițiunile indispensabile pentru garantarea securității internaționale și a păcii interne a acestei țări. La Budapesta unde guvernul bolșevic a fost răsturnat prin acțiunea militară română, departe de a întâmpina dreapta recunoaștere a acestui rezultat atât de însemnat pentru cauza generală a păcii.

(9 șire cenzurate)

Cu toate consecințele de ordine morală și materială pe care o asemenea măsură le poate atrage după sine dintr'un simțământ de solidaritate și pentru a afirma încă odată tot prețul cel pune în menținerea intactă a legăturilor ce o unesc cu puterile aliate și asociate, delegațiunea română, deși interesele ei n'au fost îndeajunsținute în seamă în tratatul de pace cu Germania, l-a iscălit acel tratat fără nici o rezervă.

Guvernul român, se vede însă silit să declare pentru considerațiunile mai sus arătate, că este cu neputință să adere la unele din clauzele înscrise în tratatul cu Austria și că nu poate iscăli, în cazul că consiliul suprem nu se socotește dator să revie asupra stipulațiunilor ce lovesc demnitatea și interesele țării.

I. I. C. Brătianu.

INFORMAȚIUNI.

Criza politică.

Iată textul demisiei prezentată Suveranului de președintele consiliului.

Sire,

După victoria Aliatilor, Majestatea Voastră a binevoit a mă însărcina cu formarea Ministerului și a mă numi Prim Delegat al României la Conferința de Pace.

Am primit de acord cu colegii mei, aceeaștă înaltă și grea misiune, rugând pe Majestatea Voastră să binevoiască a aproba ca să n'o îndeplinesc decât pe temeiul tratatului de alianță ce semnaseam la 1916.

Consiliul suprem al Marilor Puteri, care a înlocuit Conferința de Pace a statelor aliate n'a ținut seamă de acest tratat și a hotărât sa impună României condițiuni pe care ea nu le poate primi de oarece sunt incompatibile cu demnitatea, neatârarea și interesele sale politice și economice.

Această este convingerea unanimă a membrilor guvernului atât a celor din vechiul regat cât și a celor ce reprezintă toate ținuturile unite.

Tratatul nostru de alianță fiind astfel nesocotit am onoare a ruga pe Majestatea Voastră să binevoiască a primi demisiunea ministerului.

Numeroase personalități politice au fost primite în audiență de Suveran, pentru a fi consultate asupra situației.

Ministrii noilor ținuturi au avut un schimb de vederi, asupra situației, acasă la d. Mihail Popovici, unde se afla găzduit de I. Maniu.

Bătrânul luptător naționalist Petre Grădișteanu, cere prin „Dacia“, M. S. Regelui să încredințeze unei personalități care nu s'a scoborât niciodată în arena politicianismului, misiunea de a face alegeri libere, fără censură și fără stare de asediu.

— *Protocolul tratatului a rămas deschis, anunță un radio Lyon, întrucât românii, sârbii și slovenii au refuzat să semneze.*

— D. Alex. Vlahută, propune prin „Dacia“ să se înființeze la sate cantine și cooperative de desfăcere, cari să nu urmărească un câștig mai mare de 5% la capitalul depus.

Dsa propune deasemenea înființarea unei mari Soc. pe acțiuni a câte o sută la acțiune.

Aceasta cu scopul de a se iefteni traiul și a se evita pe viitor ca în țara porumbului țăranul să plătească 7 lei un chilo de mălai.

— Generalul Ferrigo, atașat militar italian a fost primit în audiență de Rege.

— Se anunță din capitală că „Liga Consumatorilor“ va interveni să se pue la dispoziția populației sărace, lemne cu prețuri reduse, aceasta pentru a evita din timp, nenorocirile din iarna trecută.

— Conferința de pace, după câte anunță presa străină, ar avea intenția să facă posibile călătoriile în străinătate, fără ca să mai fie nevoie de pașapoarte.

— Limann von Sanders, fostul organizator al armatei turcești, a fost judecat de o comisie engleză, pentru faptul că ar fi fost inspiratorul măcelurilor din Germania.

Sanders a fost achitat.

— Am anunțat că partidul conservator național a hotărât să nu ia parte la alegeri dacă acestea nu vor fi amânate, și dacă partidele politice, fiind suspendată cenzura, nu vor avea timp de două luni pentru a face propagandă electorală.

În acest înțeles, partidul cons. național și-a retras toate candidaturile.

Stabilirea circumscripțiilor electorale.

Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și Ținuturilor românești din Ungaria, în virtutea art. 17 din Decretul-lege al reformei electorale promulgat la 26 August 1919 sub Nr. 3621 rectificat prin Decretul-lege Nr. 3593 din 30 August 1919, a stabilit în modul următor;

Circumscripțiile electorale pentru gherea deputaților:

I.

Județul Alba-de-jos.

1. Circumscripția: **Alba-Iulia.**

Compusă din:

a) orașul Alba-Iulia;
b) comunele aparținătoare secretariatelor Borobanț, Hăpria și Berghin ale Vințului-de-jos și

c) comunele plășii Teiuș.

2. Circumscripția: **Vințului-de-jos.**

Compusă din:

a) comunele plășii Vințului-de-jos, excepția celor aparținătoare secretariatelor Borobanț, Hăpria și Berghin și
b) comuna plășii Sângătin.

3. Circumscripția: **Ocna.**

Compusă din:

a) orașul Ocna și
b) plasa Sângătin, afară de secretariatul Cut.

4. Circumscripția: **Blaj.**

Constă din comunele plășii Blaj.

5. Circumscripția: **Aiud.**

Compusă din:

a) orașul Aiud și
b) comunele plășii Aiud.

6. Circumscripția: **Uioara.**

Constă din comunele plășii Uioara.

7. Circumscripția: **Abrud.**

Compusă din:

a) orașul Arud și
b) comunele plășii Roșia-montană.

8. Circumscripția: **Ighiu.**

Constă din comunele plășii Ighiu.

II.

Județul Arad.

1. Circumscripția: **Pecica-română.**

Compusă din:

a) comunele plășii Pecica și
b) comunele secretariatelor Curtea Macea, Micălaca și Murășel (Șigmundhaza) plășii centrale Arad.

2. Circumscripția: **Sântana.**

Compusă din:

a) comunele secretariatelor Gălbănteni, Zimanducz și Pănatul nou, ale plășii centrale Arad;
b) comuna Sântana (noă) a plășii

Șiria și

c) comunele secretariatelor Sântana Aletea, Cămarășul-mare, Almaș-Cămarășul, Medieșeghaz și Medieșbodzaș, toate plășii Aletea.

Compusă din:

3. Circumscripția: **Șimandul-de-jos.**

a) comunele secretariatelor Șimandul-de-jos, Șimandul-de-sus, Socodor, Zărand, mare și Iermata-neagră, toate din plășii Chișineu și

b) comunele secretariatelor Șiclău, Pilul-mare și Giulavârșand ale plășii Aletea.

Compusă din:

4. Circumscripția: **Chișineu.**

Constă din comunele secretariatelor Chișineu, Adea, Erdeiș, Nădab, Cinteș, nitea, Zărand, Chereluș Tipari (Șiclău liget), Sinteș și Mișca ale plășii Chișineu.

5. Circumscripția: **Cermeiu.**

Compusă din:

a) comunele secretariatelor Cermeiu, Somușcheș, Apateiu și Berechiu ale plășii Ineu și

b) comunele secretariatelor Șiclău, Șepreuși, Talpoș și Vădas ale plășii Chișinău.

6. Circumscripția: **Ineu.**

Constă din comunele plășii Ineu (roșineu), cu excepția secretariatelor Cermeiu, Somușcheș, Apateiu și Berechiu.

7. Circumscripția: **Șiria.**

Constă din comunele plășii Șiria, excepția comunelor Sântana (nouă) și Șiclău.

TELEGRAME.

Tratatul cu Bulgaria.

Lyon 15. — Consiliul suprem terminând elaborarea condițiilor de pace cu Bulgaria, tratatul a fost supus comisiilor română și greacă.

Acestea au prezentat unele observări asupra clauzelor teritoriale și economice ale tratatului, în special în cauza reparațiilor. Aceste observări au fost înaintate comisiunilor competente. Tratatul a fost modificat conform acestor observări.

Dnii Mișu și Vaida la dnii Poincaré și Pichon.

(Radio Lyon). Dnii Mișu și Vaida au fost primiți în audiență de d. Pichon.

După aceea dnii Mișu și Vaida au fost primiți în audiență de președintele Poincaré.

Vaida a exprimat președintelui mulțumirile românilor desrobiți din sclaviă maghiară.

Cordialitatea ambelor întrevederi lasă să se speră că chestiunile privitoare la România și mai ales aceea a minorităților va fi soluționată conform cererilor române.

Fiume ocupat de voluntari italieni.

Lyon. — Un grup însemnat de voluntari conduși de D'Anunzio, și provăzuți cu mitraliere, automobile blindate, a ocupat Fiume.

In camera italiană Nitti a desaprobata aceasta lovitură, făgăduind măsuri energice.

Lyon. — „Popolo Romano” scrie: Este o mare greșală politică ca o națiune ca cea italiană să poată permite unor indivizi particulari, chiar dacă ei se cheamă D'Anunzio, de-a compromite guvernul țării și a desaprobata opera guvernului.

Un nou memoriu muntenegrean către Conferință.

Paris. Având în vedere atrocitățile față de populația civilă, a trupelor sârbești cari din nou au ocupat Muntenegru, guvernul muntenegrean a înaintat conferinței de pace din nou un memoriu, în care protestează energic împotriva atrocităților sârbești. Memoriul amintește meritele pe care le-a dobândit Muntenegru în cursul războiului.

Guvernul muntenegrean declară, că populația țării mai bine vrea să moară în luptă până la cel din urmă om, decât să se supună sârbilor.

O măsură a guvernului sârb.

București 15. — „Independența Română” anunță că guvernul sârb a notificat oficial guvernului român suspendarea completă a oricărui transport destinat României, și care trebuie să treacă prin Serbia. Măsura aceasta are caracter de represalii și e cauzată de faptul că România nu lasă să treacă piesele necesare construirii noului pod peste Sava și că a refuzat furnizarea lignitului pentru Serbia.

Știri din Budapesta.

Paris. — După știri din Budapesta bolșevicii unguri au făcut 2000 execuțiuni. Victimele au fost din intelectuali și din membrii clerului.

Dictatura lui Kun Bela a costat pe Ungaria 12 miliarde.

Repatrierea americanilor.

Paris. Un radio New-York anunță, că generalul Pershing și-a făcut intrarea triumfală în capitala Washington, în fruntea primei divizii americane.

Criza politică.

București, 15. — Se anunță că d. Maniu a declinat oferta formării guvernului.

Se vorbește iarăși cu insistență de formarea unui guvern Manolescu Râmniceanu. N.

O declarație a lui Venizelos.

Paris. Venizelos a declarat în fața mai multor ziariști că Grecia în nici un caz nu va semna pacea cu Bulgaria, dacă conferința de pace nu va satisface pretențiunile Greciei cu privire la Tracia. Venizelos, a expus ziariștilor motivele, cari constrâng Grecia să primească numai o pace care i-ar asigura posesiunea Tracii. Cu acest prilej, primul ministru al Greciei, și-a exprimat mirarea, că delegația americană la conferința de pace, sprijinește pe bulgari într-o măsură neașteptată, deși aceștia în cursul războiului s'au dovedit dușmani neîmpăcați ai civilizației.

Cauzele demisiei guvernului sârb.

Lyon. Guvernul sârb a demisionat pentru că n'a voit să primească răspunderea de a semna tratatul din St. Germain din cauza articolului 255, referitor la minoritățile etnice. Presa și opinia publică sârbească aprobă această atitudine. Principele regent a primit dimisia guvernului. Se vorbește de un minister de coaliție sub președinția dlui Pavlovici, președintele camerei.

Acest guvern ar rezolva chestiunile interne și ar revizui situația externă, care a devenit grea în ultimile zile.

Libran Greva din Marsilia.

Paris. Din Marsilia se anunță, că tratativele cu muncitorii din docuri continuă în mod favorabil, așa că se poate spera că greva va înceta în curând. Până acum însă muncitorii s'au arătat foarte hostili și cu toate măsurile întinse luate de poliție pentru asigurarea transporturilor din port în oraș, muncitorimea a împiedecat aceste transporturi, a aruncat și a distrus mărfurile încărcate, iar față de numeroșii muncitori îndrăzneți nu se poate proceda aparte.

O măsură a guvernului sovietic.

Stockholm. — Din Helsingfors se anunță că în rândurile gardelor roșii ale bolșevicilor s'a strecurat o mare neliniște și că în anumite regiuni au izbucnit revolte, din cauze că guvernul sovietic a dispus, că toți gardiștii roșii să fie însemnați pe mâna stângă cu un sigil, ce nu se poate șterge. Se crede că guvernul sovietic va renunța la executarea acestei dispoziții.

Congres muncitoresc în Anglia.

Paris. Din Londra se anunță că societățile muncitorești, întrunite în congres au luat decizia să ceară dela guvern naționalizarea minelor de cărbuni.

În urma acestei hotărâri a muncitorimeii se va începe o nouă luptă între muncitori și guvern, de oarece Lloyd George a declarat că nu aprobă acest pro.

Cenzurat: Dr. S. Micles.

— Abonații cari își schimbă domiciliul sunt rugați, ca deodată cu noua adresă să ni-o comunice și pe cea veche, căci în caz contrar expedierea suferă întârziere.

8. Circumscripția: Târnova.

Constă din comunele plășii Târnova.

9. Circumscripția: Radna.

Compusă din:

a) comunele secretariatelor Radna,

Pauliș, Miniș și Șoimuș ale plășii Radna;

b) comunele secretariatelor Gioroc, Cu-

Sâmbăteni și Mândruloc ale plășii cen-

le Arad și

c) comuna Covăsint din plasa Șiria.

10. Circumscripția: Săvirșin.

Constă din comunele plășii Radna, cu

exceptia aceloră, cari aparțin secretariatelor

Radna, Pauliș, Miniș și Șoimuș.

11. Circumscripția: Buteni.

Constă din comunele plășii Șebis (Bo-

sebiș), cu exceptia aceloră, cari aparțin

secretariatelor Gurahont și Iosășel.

12. Circumscripția: Hălmaș.

Compusă din:

a) comunele plășii Hălmaș și

b) comunele secretariatelor Gurahont

Iosășel ale plășii Șebis.

13—14. Circumscripția: orașul Arad.

Constă din orașul Arad.

Alege cu vot proporțional 2 deputați.

(Va urma)

Concertul Barozzi și A. Alessandrescu.

Socrate Barozzi (vioară) și Alfred Alessandrescu (piano), două din cele mai mari talente din generația tânără a României-Mari, vor da Joi 18 c. la Ateneului un concert sub înaltul patronaj al S. Regina Maria.

Cu el, distinșii artiști continuă ciclul de concerte pe care urmează a-l da în principalele orașe din Transilvania, concerte cari toate se vor bucura de patronajul M. S. Regina.

Rara favoare pe care le-a făcut-o Suverana, și stima și încrederea pe care le-o acordă, M. Regina.

În semn de înaltă apreciere, Marele Cartier General le-a dat pe altă parte învoieră de a da un concert și la Budapesta, concert care va avea loc după terminarea turneului în Transilvania și va însemna o dată istorică în evoluția artei muzicale dela noi.

Pentru edificarea aceloră — puțini de sigur că voră acești doi eminenti muzicanți le-ar fi necunoscuți, extragem din ziarlele din București sunt unanime a recunoaște importanța acestui, următoarele rânduri:

„Conduși de principii de înaltă estetică muzicală și înaintea de toate de acela că artiștii nu trebuie să se coabore la nivelul publicului lor, și să-i concesiuni nepermise pentru demnitatea muzicală ce-l poartă, ci dimpotrivă să-l ridice ei la nivelul lor, — Socrate Barozzi și Alfred Alessandrescu, cei mai distinși, cei mai fini, deci cei mai autorizați reprezentanți ai generației tinere din România, au pornit să dovedească fraților de peste granițe — în acelaș timp și păturei străine de acolo, că arta românească nu se reduce la exhibițiile mediocre constatate acolo până acum, ci e capabilă de realizări mult mai impozante, realizări care să sufere comparație cu cea ce până mai ieri s'a prezentat furniza acestor ținuturi.

Salutăm cu entuziasm plecarea acestei expediții de reabilitare, căci am fost și noi printre arii cari au pledat necesitatea ei...

Barozzi este după maestrul Enescu înconștient cel mai valoros violonist al nostru. A fost elev al Conservatorului din Paris, pe care l-a absolvit în 1910 cu premiul I-iv, o distincție de care au avut parte decât prea puțini străini. Arcuitor de o eleganță și fineț specific pariziană; muzicant cald, comunicativ și insinuant, înțelegerea sa profund muzicală, au cucerit de mult publicului nostru muzical și l-au făcut de preferință al acestui.

Mai complex decât camaradul său, este Alfred Alessandrescu, care întrunește în tânăra sa persoană pe virtuosul pianist, acompaniatorul faimos al maestrului Enescu, pe șeful de orchestră și pe conducătorul orchestrei noastre simfonice, pe victorii și pe compozitorul aplaudat, autor al minunatului poem simfonic „Acteon”, cu înscris o pagină nemuritoare în literatura muzicală atât de săracă. Și el, ca și Barozzi este un distins absolvent al Conservatorului din Paris unde a fost elevul maestrului Vinogradsky.

Nu ne îndoim că publicul muzical din Arad va fi conștient de naționalitate — va îmbrățișa cu dragoste și dragostea ce merită, pe acești doi soli trimiși să ducă stindardul artei românești la Budapesta...

C. F. R. Direcția regională Arad.

Nr. 19045—919 III.

Publicațiune de licitație publică.

Direcțiunea Regională a C. F. R. din Arad publică licitațiunea publică referitoare la arendarea restaurantului dela gara Turnu-Roșu. Exarendarea își ia începutul în 1 Octombrie 1919 și durează 5 ani, va să zică până în 30 Sept. 1924.

Condițiunile pentru concurență se pot afla la secția generală (cl. I) a Direcțiunei Regionale C. F. R. din Arad între orele oficiale, 8 a. m. și 2 p. m. eventual pe lângă trimiterea mărcilor corespunzătoare se pot primi și prin postă.

Ofertul și anexele provăzându-se cu timbru de 1 cor. se înaintează în plic închis cu următoarea inscripțiune:

Ofert referitor la exarendarea restaurantului dela gara Turnu-Roșu, pe baza publicațiunii de licitație publică a C. F. R. sub No. 19045—1919, sau sunt a se trimite prin postă până inclusiv 13 Sept. 1919 la ora 12 la șeful secției regionale (cl. I) a direcțiunei regionale (strada Vilmos Császár No. 3 et. I cam. 15).

Ofertele înaintate, după termenul fixat se vor desface la secția generală a direcțiunei regionale C. F. R. cu care ocazie pot fi de față și oferentii respective reprezentanții legali ai acelorora.

În ziua premergătoare a ofertelor înaintate, adică până în 12 Septembrie 1919 ora 12 a. m. concurenții sunt deobligati a depune în bani gata sau în honuri de stat 500 cor. (scris cinci sute coroane) ca arună la cassa colectantă a direcțiunei regionale C. F. R. referindu-se la numărul publicațiunii de licitație.

Arendatorul e îndatorat a servi funcționarilor aplicați la C. F. R. iar în cazuri de masă comună membrilor de familie ai acelorora (soție, copii) mai departe personalului poștei regale mobile în cale officioasă precum și cu ocazia de transferări a miliției, ofiterilor, oficianților militari, stegarilor, elevilor plutonieri, mâncări și beuturi în comparație cu cele afișate pe tarifa cu 20 procente mai ieftin. Dacă arendatorul nu cunoaște persoana aplicată la C. F. R. care beneficiază de acest favor, îi stă în drept a cere dela respectivul legitimitația de călătorie sau o legitimație cu fotografie.

E îndatorat mai departe arendatorul a da aplicații dela C. F. R. cari nu conduc economie casnică și aparținătorilor familiei lor pe lângă un preț convenabil vipt, constatator din o amiază, sau amiază și cină, eventual dejun, amiază și cină.

Prețul întreținerii precum și prețul beuturilor antialcoolice pe lângă ascultarea arendatorului asemenea direcțiunea regională îl stătoarește.

Asemenea e îndatorat arendatorul atât în timp de pace cât și în timp de mobilizare cu ocazii de transferări militare eventual dacă să înființează din partea crucii roșii stațiune pentru bolnavi, a da ostășilor întreținere, și în privința aceasta la provocarea comandamentului militar competent a lega contract pe lângă intervenirea Direcțiunei Regionale.

C. F. R. le stă în drept de a schimba tarifele pe lângă ascultarea arendatorului.

6. Umplerea ghetarului aparținător teritorului arendat, e datorința arendatorului, care în cazuri de nenorociri răniților, asemenea bolnavilor dela C. F. R. e îndatorat a le pune la dispoziție ghiată gratis.

7. După încetarea arândeii, arendatorul e dator a reînăpoia toate localitățile precum și toate obiectele luate din posesiunea C. F. R. De reparaturile necesare ivite în urma tocirii și uscării îndelungate asemenea de mălărirea localităților, arendatorul e dator a se îngriji în modul și timpul satorit de C. F. R.

8. Asemenea arendatorul e îndatorat a se îngriji pe speșele sale în curățenia localităților aparținătoare restaurantului,

de încălzire și luminatie, înțelegându-se aicea și lucrul hornarului pentru curățirea cuptoarelor de încălzit aflătoare în localitățile arendate.

Arendatorului i se dă pentru banii gata din partea C. F. R. cu preturile de vânzare urcate ce intră în vigoare temporal și ivite cu transportarea pe liniile C. F. R. eventual pe liniile altor trenuri locale.

Materialele ce se extradcază pe lângă banii gata e satorit în 160 lemne de foc sau asemenea cantitate de cărbuni și 350 kg. păcură. Materialele acestea i se dau arendatorului prin șeful de gară contra unui revers în rate lunare.

Arendatorul e îndatorat a ținea în curățenie pe speșele sale restaurantul, și pe acesta înainte de plecarea și sosirea trenului personal cu 1 oră a-l încălzi și lumina. Incălzirea se face așa, ca temperatura localităților să fie 20° C.

Materialele extradate de C. F. R. se pot folosi exclusiv numai pentru scopul susamintit și micșorarea sau folosirea lor pentru alte scopuri e strict oprită. Orice abuz ivit în privința aceasta are ca urmare sistarea completă a extradării tuturor materialelor.

9. Arendatorul e dator a se îngriji de servirea cea mai punctuoasă și curată a mușterilor.

Chelnerii cari servesc în restaurantul cl. I. și II. sunt datori a purta costum negru.

Mășurita după fiecare întrebuințare se schimbă cu una curată. Întrebuințarea tacâmurilor pentru beut și mâncat cari sunt ciobite sau cu alt defect sunt strict oprite.

Intrucât arendatorul n'a preluat vasele și sticlăriile dela fostul ospăț sau intrucât dispune de vasele și sticlăriile proprii și dacă ar trebui ca pe acestea să le procure din nou, e îndatorat toate vasele și sticlăriile precum și întregirea acestora ivită în decursul timpului a le procura dela fabricile din țară.

În cazul acela când atâți călători ar fi în restaurant încât un singur chelner de plată nu ar putea încassa plățile, arendatorul e dator a se îngriji ca nu numai unul, ci corespunzător trebuinței și mai mulți chelneri să încasseze plățile dela public.

Chelnerul de plată neapărat e dator a da oaspelui nota în scris despre mâncările și beuturile consumate.

10. C. F. R. nu ia nici o răspundere despre pagubele ce s'ar putea ivi din focul produs în urma scânteilor de locomotivă sau din alte cauze asupra localităților arendate și aparținătoarelor acelorora.

11. Arendatorul înainte de subscrierea contractului e dator a depune o cautiune pentru îndeplinirea exactă a datorintelor luate asupra sa 50% din arânda anuală satorită la cassa colectantă a direcțiunei regionale din Arad în bani gata sau în bonuri de valoare.

12. Contractul se va lega cu arendatorul pe timp de 5 ani însă C. F. R. le stă în drept ca pe lângă abzicere înainte cu 30 zile să deslege ori când contractul.

Arad, la 12 August 1919.

Director Regional:

Di 445—3.

Ispravnic.

Țigla de vânzare.

Trimit țigla mare și mică de Bohn și Lugoș cl. I. cu vagonul la oricare gară cu preț ieftin.

TEODOR VULPE

depozit de țigla, lemne de edificat și scânduri. ORAȘTIE. Vu 418—12

Redeschiderea seminarului

împreună cu internat dela institutul ped.-teol. ort. român din Arad.

Deodată cu începerea anului școlar 1919-20 se redeschide și internat pentru elevii institutului ped.-teologic.

Taxa de întreținere va face 3000 cor. cu rezerva de a urca sau scădea taxa după împrejurări. Se va plăti în trei rate egale anticipative, ș. a. la 1-ma Octombrie, 1-ma Ianuarie și 1-ma Aprilie.

Afară de aceste fiecare elev va avea să deie în natură următoarele: 1 majemetrică făină de fiert, 1 majemetrică cartofi de prima calitate, 10 kg. linte ori mazăre, 10 kg. unsoare de porc curată și 10 kg. săpun de casă. Acestea le va pune la dispoziția direcțiunii seminariale fiecare elev atunci, când va fi provocat din partea direcțiunei.

Fiecare elev va aduce 1 saltea, 2 perne, 4 fețe de perini, 2 cearceafuri, 1 plapomă, 2 cearceafuri de plapomă, 1 cuvertură (acoperitoare) de pat, 4 ștergere, 3 servietele, 6 cămeși, 6 ismene, 6 părechi de ciorapi, 2 batiste, peptene, perie de cap, de dinți, haine și de ghete, cuțit, lingură, furculiță, 1 cească pentru cafea și 1 linguriță, 1 pălănie pentru apă, 2 farfurii. Albiturile se peoară monograful elevului cusut cu fir. Toate acestea se vor trece în două inventare, din cari unul se va păstra la institut, celalalt la elev.

Elevii primesc întreagă proviziunea a hrană, luminat, încălzit, spălat și baie.

Elevii ambelor despărțăminte sunt obligati a locui în internat. Locuința în oraș este admisă numai în cazuri de concediu specială din partea Consistorului, de unde să se ceară motivarea acestor concedii pe calea direcțiunii.

Cu începerea aului școlar 1919-20 didactrul pentru elevii ambelor despărțăminte este 200 cor., atât pentru elevii ordinari, cât și pentru privațiști, care plătește în 2 rate egale, ș. a. la 1-ma Octombrie și la 1-ma Februarie.

Consistorul gr. ort. român diecezan din Arad

Co 454—3.

PRIMĂRIA ORAȘULUI ARAD.

Nr. 401—1919.

CONCURS

La școala civilă și școlile primare munale cu limba de propunere română venind vacante 4 (patru) posturi, 2 cu limba română și istorie, 1 pentru matematică și științele naturale și 1 pentru desen; 6 profesori de școli civile; mai departe 6 posturi pentru învățători și 6 (șase) posturi pentru învățătoare la școlile primare îndeplinirea cărora public concurs.

Profesorii ordinari dela școalele vor primi conform ord. min. nr. 35400 următoarea dotație: 2000 (două mii) cor. începător, 640 (șasesutepatruzeci) cor. începător de locuință, precum și cvineveze legale de câte 200—200 cor.

Învățătorii și învățătoarele dela școlile primare, vor primi amăsurat art. de leg. din 1913: 1200—1200 (una mie două sute) cor. începător și 480 (patrusuteoptzeci) cor. relut începător de locuință.

Atât profesorii școlii civile, cât și învățătorii și învățătoarele dela școlile primare vor împărtași cu competențele corespunzătoare anilor lor de serviciu, în conformitate cu ordonanțele legale în vigoare.

Se pretinde cunoașterea perfectă a limbii române atât dela recurenții școlii civile, cât și dela cei dela școlile primare.

La cerere să se adnezeze: diploma de absolvire, atestat de identitate, precum și eventuale atestate de serviciu.

Recursele vor fi înaintate eforiei școlii primare a orașului Arad, cel mult până la 24 Septembrie a. c.

Arad, 13 Septembrie 1919.

(L. S.)

Dr. Robu primar

Ko. 453—3.

prezidentul eforiei școlii primare